

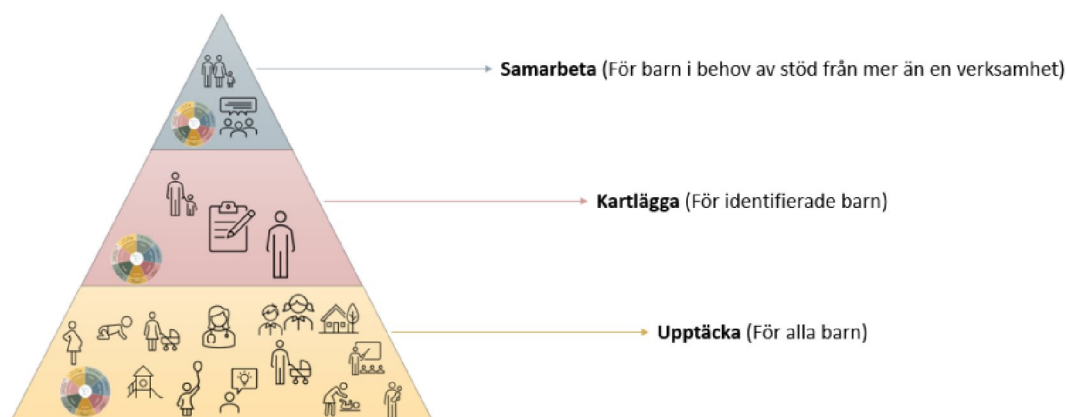
Samarbete kring små barn med utvecklingsproblematik och behov av stöd från flera verksamheter

Små barn under 6 år, med svårigheter inom två eller flera områden (koncentration, beteende, kommunikation/samspel, kognitiv funktion, språk eller motorik) får utredningar och insatser från flera olika verksamheter och har behov av anpassningar inom förskolan. Tidiga tecken på utvecklingsavvikelser eller regleringsproblem kan vara de symptom ett barn uppvisar vid en rad olika svårigheter. Det kan handla om yttre faktorer så som miljö, bristande relationer och omvårdnad men även egna svårigheter hos barnet exempelvis förekomst av olika neuropsykiatriska diagnoser, så som autism och ADHD. Insatserna för personer med ADHD eller autism behöver hållas ihop och vara kontinuerliga – från misstanke om funktionsnedsättning till uppföljning¹.

Dessa barn och deras anhöriga är ofta tyngda av den situation de befinner sig i, och skulle behöva ytterligare stöd genom att det fanns en naturlig samordning för dem och deras utredning och insatser. En stödjande omgivning och tidiga insatser kan minska svårigheterna¹. Om detta stöd uteblir tidigt i livet riskerar problematiken att försämrans och orsaka en högre vårdtyngd senare.

Målsättning:

Barn 0-6 år i Sörmland med utvecklingsproblematik får effektiv, samordnad och ändamålsenligt omhändertagande i Sörmland.

¹ Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer 2024 - adhd och autism.

Ansvarsfördelning

Barnhälsovården

Barnhälsovårdens mål är att främja hälsa och förebygga ohälsa för alla barn. Vid samtliga besök identifieras skydds- och riskfaktorer för barns hälsa och utveckling. Barns utveckling inom motorik, samspel, kommunikation, språk och kognition bedöms kontinuerligt och vid nyckelåldrar. Vid identifierade svårigheter erbjuds riktade, extra insatser inom barnhälsovården. Vid behov kan remiss utfärdas till annan vårdinstans.

Psykologimottagningen för föräldra- och barnhälsovård

Barnhälsovården Sörmlands psykologverksamhet vänder sig till både personal inom mödra- och barnhälsovård, till blivande föräldrar samt till barn och deras föräldrar och består i att:

- Vara konsult- och remissinstans i frågor som rör barns utveckling och hälsa
- Erbjuder insatser riktade direkt till barn och deras föräldrar genom bedömning, rådgivning och stöd i föräldraskapet
- Bidra med kunskap i det ordinarie barnhälsovårds- och mödrahälsovårdsarbetet genom konsultation enskilt och i grupp.

Logopedimottagningen

Logopedins uppdrag är att i samverkan med andra verksamheter, inom och utom regionen, förebygga, utreda och behandla/rehabilitera olika typer av kommunikationssvårigheter såsom röst-, tal- och språkstörningar men även ät- och sväljsvårigheter.

Barn- och ungdomskliniken

Barnkliniken bedömer, utreder och behandlar barn med framför allt motoriska problem. Även barn som tappar funktion i tidigare uppnådda utvecklingsmål (oavsett domän) samt barn med olika stigmata (med eller utan tillväxtproblem) bedöms och utreds på barnkliniken. Genetisk utredning kan vara aktuell, beroende på symtomatologi samt familjens inställning.

Habiliteringsverksamheten

Habiliteringsverksamheten ger insatser till personer med varaktiga funktionsnedsättningar såsom synnedsättning, hörselnedsättning, dövblindhet, rörelsenedsättning, intellektuell funktionsnedsättning och autism. Habiliteringsverksamheten har utredningsuppdrag avseende autism upp till sex års ålder. Habiliteringsverksamheten ger råd, stöd och

behandling. Insatserna är förebyggande, utvecklande, kompenserande samt stödjande och syftar till att främja personens möjlighet till aktivitet och delaktighet i vardagen.

Barn och ungdomspsykiatri

BUP Sörmland har uppdraget att bedöma, utreda och behandla barn 0-17 år med måttlig till svår psykisk ohälsa, där det finns misstanke om/risk att utveckla psykiatrisk diagnos.

Remisser

Det är inte en misstänkt diagnos utan istället barnets aktuella funktionsnedsättningar och samsjuklighet i kombination med personliga resurser/adaptiva förmågor som primärt har avgörande betydelse för vårdbehovet, och beslut av vårdnivå, och om remiss således är befogad. För remisskriterier och innehåll, se bilaga.

Remiss för motorisk utvecklingsförsening ställs till Barn- och ungdomskliniken.

Remiss för utvecklingsförsening gällande samspel, kommunikation och/eller kognition ställs till Psykologimottagningen för föräldra- och barnhälsovård.

Remiss för hörselavvikelse ställs vid behov till Hörselmottagningen, Öron-näsa- halskliniken,

Kullbergsska sjukhuset/Mälarsjukhuset/Nyköpings lasarett.

Remiss för språkförsening ställs till Logopedimottagningen, Öron- näsa- halskliniken, Kullbergsska sjukhuset/Mälarsjukhuset/Nyköpings lasarett.

Remiss vid betydande misstanke om autism och/eller tecken på utvecklingsförsening i flera

utvecklingsområde ställs till Habiliteringsverksamheten.

Remiss för psykiatrisk diagnostik eller svår samspelsproblematik ställs till Barn- och ungdomspsykiatri Mälarsjukhuset/Nyköpings lasarett.

Samverkansforum

SAMLA är ett aktivt, kontinuerligt samverkansforum med fokus på planering av fortsatta insatser för anmälda individärenden samt konsultationer som ger möjlighet till ett lärande över verksamhetsgränser.

Representanter från Barn- och Ungdomspsykiatri, Barn- och ungdomskliniken, Habiliteringsverksamheten och psykolog från Barnhälsovården deltar genom fasta representanter i mötet. Behandlare i aktuella ärenden från ovan nämnda verksamheter adjungeras till mötet.

Logoped från Logopedimottagningen kan vid behov bjudas in för att delta.

I SAMLA diskuteras barn med komplexa behov där behov av samverkan föreligger och gemensamma insatser planeras. Barn med komplexa behov kan också lyftas i ett tidigt stadie för kännedom vilket underlättar samverkan lägre fram. Mötesforumet ska fungera som en utökad behandlingskonferens samt ett forum för konsultation mellan verksamheterna.

En VITS-grupp (Vardagsnära Insatser i Tydlig Samverkan) är ett professionellt forum för samverkan där kommun och region finns representerad. Barn som kan vara i behov av insatser av mer än en profession samtidigt, ska erbjudas detta tidigt och i en tydlig samverkan mellan aktörerna. Mötet syftar till att tillsammans hitta möjligheter med tidiga insatser för barn. Alla verksamheter som ingår i VITS bidrar utifrån sin profession och sina erfarenheter för att försöka hitta lösningar. VITS-gruppen är också ett forum för konsultation och kunskapsutbyte för verksamheterna som ingår.

I vissa kommuner finns varianter på VITS men med annat namn.

En SIP (Samordnad individuell plan) är en lagstadgad rättighet för barn och unga som har

kontakt med flera verksamheter inom kommun och region. I Sörmland är det reglerat för alla som arbetar inom hälso- och sjukvård, förskola/skola och socialtjänst.

Planen samordnar insatserna och ska minska risken för att barn ska falla mellan stolarna

och hänvisas mellan verksamheter utan att någon riktigt tar ansvar. SIP ska förenkla för

vårdnadshavare och verksamheter då det i planen ska framgå vem som ger vilket stöd.

Medförfattare	Titel	Klinik
Sofia Mossfeldt	Verksamhetschef	Barn- och ungdomspsykiatri
Liv Bjernerup Tinglöv	Verksamhetschef	Gemensam habiliteringsverksamhet
Kristina Ask	Enhetschef	Psykologimottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Tina Lindeberg	Chefslogoped	Öron- näsa och halskliniken
Diana Bornstein	Överläkare	Barn- och ungdomskliniken
Therese Söderholm	Verksamhetsutvecklare	Barn- och ungdomskliniken

Bilaga 1: Remisskriterier och innehåll

Remisskriterier till psykologimottagningen för föräldra- och barnhälsovård

Grunduppgifter som bör vara med i alla remisser:

Namn samt kontaktuppgifter till båda vårdnadshavare samt samtycke och eventuellt tolkbehov.

Social situation såsom exempelvis familjebild och viktiga händelser senaste året, andra pågående kontakter (logoped, socialtjänst med mera.).

Accepterar vårdnadshavare digital kontakt?

Remiss efter utfall vid bedömning av samspel och kommunikation på 18 månaders besöket

Kontaktorsak: Teambesök

Beskriv svårigheter inom samspel och kommunikation?

Information från tidigare hälsobesök och hänvisningar till andra vårdgivare?

Hur fungerar det på förskolan?

Hur fungerar i hemmiljön?

Utvecklingsbedömningar

Kontaktorsak: Utvecklingsbedömning

Din bedömning och beskrivning av barnets utveckling.

Är syn och hörsel kontrollerad och bedömd?

Vilka avvikelser visar barnet upp? Hur är aktivitetsnivån? Finns det repetitiva beteenden och/eller särintressen? Hur reagerar barnet på förändringar?

Sammanfattning från M-CHAT R.

Information från pedagog; hur fungerar det i förskolan?

Beskrivning av vilket stöd/insats som föräldrar önskar.

Om barnet fått utfall på 8 poäng eller mer på M-CHAT R, och remiss ändå skickas till FBHV istället för habiliteringen, behövs ett resonemang kring varför avsteg från rutinen skett (ex. om föräldern i nuläget inte går att motivera till remiss till habiliteringen).

Vid remiss för utvecklingsbedömningar följs rutinen enligt de regionala tilläggen i Rikshandboken.

Föräldraskapsstöd

Kontaktorsak: Föräldraskapsstöd

Ge gärna exempel på hur och var problemen yttrar sig, i vilka situationer samt vad barnet gör?

På vilket sätt blir vardagen påverkad för barnet? Hur beskriver föräldrarna att svårigheterna påverkar föräldraskapet?

Din bedömning av vad som är viktigt att ta upp i en kontakt med FBHV-psykolog.

Kontakta förskola vid behov.

Ta ställning till om andra insatser såsom socialtjänst eller specialiserad vård är lämpligare och konsultera FBHV-psykolog alternativt relevant instans om det är svårt att bedöma vårdnivå

Post-partum depression

Kontaktersak: Post partum

Din bedömning efter EPDS-samtal samt poäng.

Beskriv tidigare psykisk ohälsa och eventuella tidigare behandlingsinsatser.

Finns det problem i relationen med eventuell partner/icke-födande förälder?

Din bedömning av samspelet/relationen mellan föräldrar och spädbarn?

Finns det andra pågående kontakter (kurator, psykiatri osv)?

Konsultation

Vi välkomnar konsultation med FBHV-psykolog innan remiss skickas.

Kontakta psykologen alternativt ring administratör för mottagningen (016-10 36 46).

Remisskriterier till habiliteringsverksamheten

Frågeställning: Ska vara "Autism", "AST" eller liknande ej exempelvis "Utvecklingsbedömning" eller "Bred neuropsykiatrisk utredning".

Vårdnadshavares samtycke är underförstått, finns någon form av reservation ska detta framgå.

Utvecklingsanamnes och aktuell funktion

Allmän utvecklingsanamnes (sammanfattat)

Kritiska utvecklingsområden (mer ingående men med varierande tyngdpunkt beroende på barnets ålder):

Verbal och ickeverbal kommunikation

Kontakt, samspel, ömsesidighet, fantasi, rollek

Reglering (t.ex. mat, sömn), flexibilitet, följsamhet

Ev. begränsade, repetitiva/stereotypa beteenden/intressen

Perception och sensorik

Kognition, inlärning, uppmärksamhet

Vardagsfunktion, adaptiva färdigheter
Förskolans uppfattning om utveckling och aktuell funktion
Tillgång till M-CHAT R inklusive sammanfattning av M-CHAT-utfall
Sammanfattning av eventuell konsultation med FBHV-psykolog (skrivs av remittent)
Psykologens sammanfattande bedömning av graden av utvecklingsavvikelse
Ev. reservationer eller annat som uppmärksammas
Somatiska avvikelser, medicinering, remisser
Annan viktig information
Vårdnadshavare
Tolkbehov och språk
Ev. trauma, misstänkta stressorer
Övrigt